

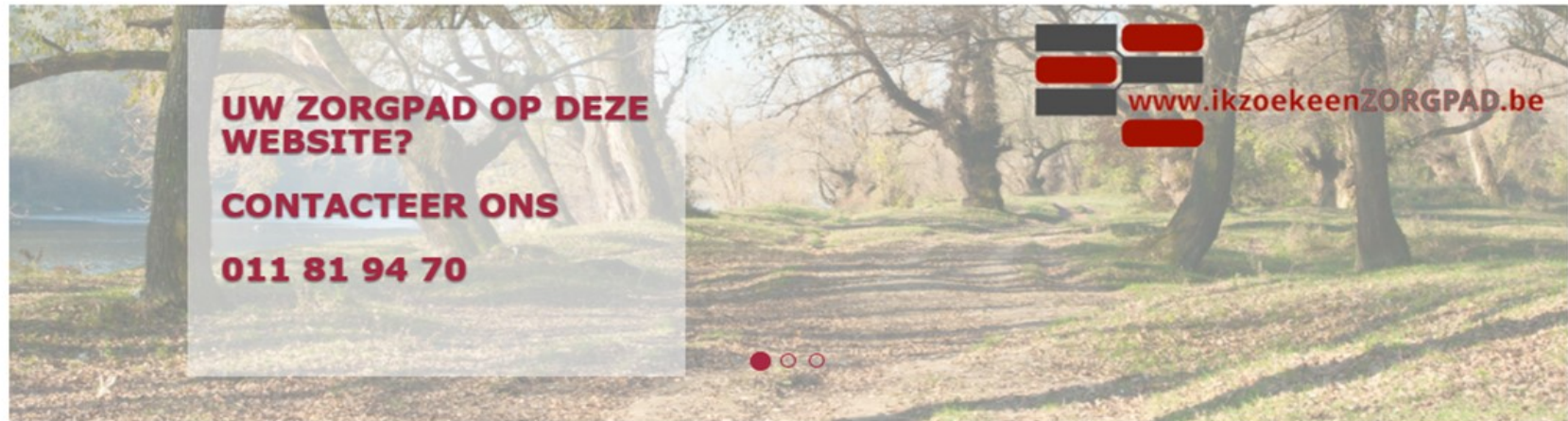
Hulpmiddelen vanuit het zorgpad dementie Limburg: Kennismaking met een aantal praktische instrumenten

Anneleen Janssens, ECD Contact

www.ikzoekeenZORGPAD.be

www.ikzoekeenzorgpad.be

WWW.IKZOEKEENZORGPAD.BE

 Zoeken

ALLE ZORGPADEN

UITGEBREID ZOEKEN

MEER INFO

DISCLAIMER

CONTACT

AANMELDEN

www.ikzoekeenzorgpad.be

www.ikzoekeenzORGPAD.be

[Disclaimer](#)

[Contact](#)

[Aanmelden](#)

[Home](#) / [Zorgpaden](#)

WWW.IKZOEKEENZORGPAD.BE

[Zoeken](#)

Provincie

- Alle -

Regio

- Alle -

Organisatie

- Alle -

Arbeid en herstel

Chronische nierinsufficiëntie

Dementie

Diabetes type 2 - Zorgtraject

Kinderobesitas

Een initiatief van

[www.dementie.be/ecdcontact/zorgpad -dementie-limburg](http://www.dementie.be/ecdcontact/zorgpad-dementie-limburg)

Regionaal expertisecentrum Contact

Zoek een trefwoord... ▶

Vind jouw regionaal expertisecentrum

Postnr/gemeente ▶

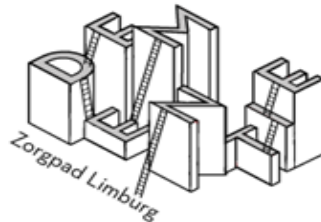

Contact
expertisecentrum
dementie

Home / Zorgpad dementie Limburg

Lees voor ▶

Zorgpad Dementie Limburg

Onder impuls van ECD Contact hebben vanaf 2013 vele zorg- en hulpverleners binnen de regio Hasselt, Zonhoven en Diepenbeek in diverse werkgroepen samengewerkt om een zorgpad dementie op te maken. In een latere fase werd het resultaat van deze samenwerking vertaald naar een **zorgpad dementie Limburg**, dat breed toepasbaar is en als basis kan dienen bij de uitwerking van regionale zorgpaden dementie.

Wat is (het doel van) een zorgpad dementie?

Als **praktische leidraad om tot afgestemde zorg voor personen met dementie en hun mantelzorgers te komen**, biedt het zorgpad dementie geëngageerde **zorg- en hulpverleners** van diverse lijnen **ondersteuning om meer samen te werken**.

Het zorgpad dementie Limburg bestaat uit 5 fasen:

1. Detectie en signalering
2. Ziekte- en zorgdiagnose
3. Vroegtijdige zorgplanning
4. Hulpverlening
5. Palliatieve zorg en nazorg

Op overzichtelijke wijze kan **elke discipline** bij iedere fase van het dementieproces **inspirerende hulpmiddelen, afspraken en verwachte taakfiches** terugvinden met betrekking tot de organisatie van het zorgproces. Bedoeling is dat de ontwikkelde **formulieren, folders, adviezen en tips** breed gehanteerd en verspreid worden.

Aanmelden voor de nieuwsbrief

naam@domein.be ▶

www.ikzoekeenZORGPAD.be

www.ikzoekenenzorgpad.be

Hulpmiddelen/Instrumenten/documenten zijn te vinden:

- In de teksten in de fasen
- Overzichtelijk in de rechterkolom
  - Links
  - Patiënteninfo
  - Documenten

www.ikzoekekeenzorgpad.be

Hulpmiddelen/Instrumenten/documenten:

- enkel voor HV
- zowel voor HV als voor MZ
- voor MZ (die je als HV aan MZ kan bezorgen)

- Doel: brede verspreiding en gebruik!
  - > niet het warme water uitvinden!

1. Linken

Links

- 🔗 Verwijsgids dementie Limburg
- 🔗 Vermissing van personen met dementie
- 🔗 Praatcafés dementie en Familiegroepen (jong)dementie Limburg
- 🔗 Psycho-educatie 'Dementie en Nu' voor mantelzorgers
- 🔗 Brochure 'Wat als thuis wonen niet meer mogelijk is?'

De **Verwijsgids dementie Limburg** bevat contactgegevens van Limburgse diensten en organisaties in de zorg voor personen met dementie.

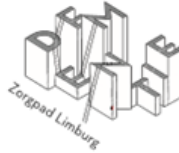
Aan de hand van vaak gestelde vragen:

“Bij wie of waar vind ik antwoorden?”

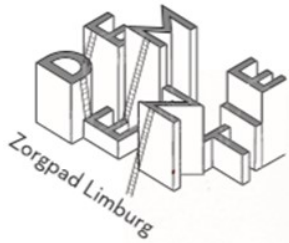
(cfr. **Dementiekompas**) vind je het Limburgse aanbod terug.

<https://www.dementie.be/ecdcontact/zorgaanbod-in-limburg/>

2. Patiënteninfo

Formulier niet-pluis-gevoel

Oei ...
ik vergeet
en nu?

**Nu of later: vergeetachtigheid,
blijf er niet mee zitten!**

Handleiding voor het invullen van het formulier.

Maakt u zich zorgen om uw eigen gedrag of het gedrag van een naaste? Of bent u hulpverlener en merkt u dat er iets niet pluis is met uw patiënt?

Hebt u het gevoel dat er meer aan de hand is dan normale ouderdomsvergeetachtigheid? Ervaart u veranderingen in de persoonlijkheid, in het uitvoeren van complexe handelingen of in sociale contacten in vergelijking met vroeger?

Dit formulier is een hulpmiddel om deze gedragsveranderingen te herkennen en in kaart te brengen.

Er wordt geen diagnose gesteld maar een signaal gegeven voor een bepaald probleem.

Welke van onderstaande problemen ondervindt u bij uzelf, uw naaste of uw patiënt? Kruis de juiste vakjes aan.

Stelt u nog andere klachten vast, schrijf ze dan op in de vakjes 'opmerkingen' bij elk onderdeel. Bij het invullen van de vragenlijst, vergelijkt u het huidige gedrag met dat van vroeger.

Vul het formulier zo goed mogelijk in en **bespreek uw bezorgdheid met een vertrouwenspersoon of de huisarts.**

Als er op 2 of meer items positief wordt geantwoord, is een afspraak bij de huisarts aanbevolen.

Bent u zorg- of hulpverlener en wil u de signalen met de huisarts bespreken, vraag dan steeds toestemming aan de betrokkene of zijn/haar mantelzorg. Bent u verzorgende, bespreek de veranderingen met uw verantwoordelijke, die na toestemming van de betrokkenen of zijn/haar mantelzorg dit kan bespreken met de huisarts.

De informatie op het formulier kan leiden tot een tijdige diagnose. Mogelijke ondersteuning kan aangepast worden aan de noden van de betrokkene zodat die kwaliteitsvoller en langer thuis kan blijven.

Cliënt		Zorg- of hulpverlener				
Naam en voornaam		Naam en voornaam				
Straat + nr + bus		Datum van opstellen				
		Contactgegevens van de dienst				
Postcode en gemeente						
Geheugen			ja	nee	soms	?
Cliënt vergeet steeds welke dag het is.						
valt vaak in herhaling zonder het zelf te beseffen.						
vertelt regelmatig hetzelfde verhaal tijdens een gesprek.						
kan regelmatig niet op bepaalde woorden komen.						
heeft de vraag niet begrepen. U merkt het aan het antwoord.						
kent de waarde van het geld niet meer, kan niet meer zelfstandig betalen.						

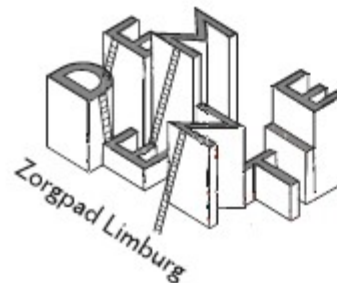
Niet pluis?

Kom in actie!

Extra exemplaren,
alsook affiches, via ECD
Contact verkrijgbaar!

ecd.contact@hoge vijf.be

011/88 83 84

Oei ...
Ik vergeet

en nu?

Nu of later: vergeetachtigheid,
blijf er niet mee zitten!

3. Documenten – enkele in de kijker

- [Belevingswijzer](#)

Om persoonsgerichte en belevingsgerichte zorg te kunnen aanbieden moet een hulpverlener zich kunnen inleven in (1) de levenservaringen en rekening houden met (2) de persoonlijke behoeften, mogelijkheden, voor- en afkeuren.

3. Documenten – enkele in de kijker

Inhoud

Handleiding voor mijn belevingswijzer

Mijn levensgeschiedenis:

- a. Stamboom
- b. Ouderlijk gezin
- c. Jeugdijaren en schooltijd
- d. Oorlogsjaren
- e. Beroepsleven
- f. Gezinssamenstelling
- g. Gezinsleven

Mijn huidige situatie:

- a. Ervaringen met mijn geheugen
- b. Persoonlijkheid en levensvisie
- c. Huidige leefsituatie en relaties
- d. Leefgewoonten (eten, slapen, toilet, ...)
- e. Mijn leefomgeving
- f. Activiteiten Beleef Beweeg Geniet

+ Formulier om
toestemming te
geven aan
hulpverleners

3. Documenten – enkele in de kijker

- Mensen met dementie kunnen de belevingswijzer, met hulp van een naaste en/of hulpverlener (bvb gezinshulp) invullen.
- Men kiest zelf wat men invult en laat open wat niet van toepassing is.
- Stel dat de persoon met dementie niet meer in staat is om zelf zijn wensen te formuleren dan kan hij/zij/mz toestemming geven aan zorg- en hulpverleners om het document te raadplegen
- Ook digitaal in te vullen! (via <http://www.dementie.be/ecdcontact/zorgpad-dementie-limburg/>) > makkelijkere verspreiding aan MZ en HV

3. Documenten – enkele in de kijker

- Men kan aanvullen met foto's, tekeningen, brieven, recepten, spreuken, anekdotes, ... of in een doos bewaren met persoonlijke spulletjes
  - Hulpmiddel om samen met de persoon met dementie plezierige herinneringen op te halen zodat zijn/haar verhalen niet verloren gaan

Help mee bekend
te maken en
verspreiden!

3. Documenten – enkele in de kijker

Leidraad DMW

- **‘checklist’** voor maatschappelijk werkers, ter ondersteuning van gesprekken met thuiswonende mensen met dementie en hun mantelzorger
- Inhoudelijk:
  - Tijdens een eerste gesprek: in kaart brengen van de ziekte- en zorgdiagnostiek
  - Tijdens een tweede gesprek: diepgaandere aandacht voor de PMD, de MZ en het netwerk
  - Tips voor eventueel volgende gesprekken

3. Documenten – enkele in de kijker

[Vragenlijst mantelzorg DMW](#)

- **‘Vragenlijst’** voor de mantelzorg van de persoon met dementie ter voorbereiding van het eerste gesprek met een medewerker van de dienst maatschappelijk werk
- De MZ kan een breed gamma aan vragen beantwoorden. Deze ondersteunen hem/haar in het bepalen van de focus van het gesprek met de HV

3. Documenten – enkele in de kijker

Checklist voor doorverwijzing bij dementie

- Handleiding voor zorg- en hulpverleners om gemakkelijker te kunnen doorverwijzen naar de juiste zorg- en hulpverleners na een diagnose dementie
- Inhoudelijk:
  - Enkele aandachtspunten bij doorverwijzing
  - Opsomming disciplines
  - Basis-ADL en Instrumentele ADL
  - Psychosoc ondersteuning van PMD en MZ
  - Ondersteuning van Z-HV
  - Samenwerking tussen Z-HV

Interessante documenten om ook met mantelzorgers te bespreken / aan hen mee te geven

- Belevingswijzer: zie eerder
- Tips ‘in omgang’ :
  - Communicatietips
  - Adviezen in de omgang
  - Tips voor de leefomgeving
  - Voedingstips
  - Tips voor zinvolle activiteiten bij personen met dementie + Brochure “Op bezoek bij.. Hoe kan ik een bezoek aan mijn naaste met dementie op een betekenisvolle manier invullen?”

Interessante documenten om ook met mantelzorgers te bespreken / aan hen mee te geven

- Formulier 'Ben ik een overbelaste mantelzorger?'

Bent u overbelast? Test uzelf

Vragen	Nee	Ja
1. Mijn nachtrust is verstoord.	☐	☐
2. Hem of haar helpen kost me nogal wat moeite en tijd.	☐	☐
3. Ik vind het lichamelijk zwaar.	☐	☐
4. Het beperkt me in andere dingen die ik wil doen.	☐	☐
5. Wij hebben onze dagelijkse manier van doen moeten aanpassen.	☐	☐
6. Wij hebben onze plannen moeten wijzigen.	☐	☐
7. Er zijn ook andere zaken waaraan ik mijn tijd moet besteden.	☐	☐
8. Emotioneel gedragen we ons anders ten opzichte van elkaar.	☐	☐
9. Het gedrag van mijn man/vrouw maakt me soms van streek.	☐	☐
10. Het is pijnlijk te moeten zien dat hij/zij een ander persoon is geworden.	☐	☐
11. Ik heb mijn werk/baan moeten aanpassen aan de situatie.	☐	☐
12. Ik word geheel door deze situatie in beslag genomen.	☐	☐
13. We leven onder financiële druk.	☐	☐
Totaal		

Score: Tel het aantal keren dat u "ja" heeft geantwoord. Dit is uw score.

Een score van 7 of hoger: In de praktijk blijkt dat wanneer u een score van 7 of hoger heeft, er sprake is van overbelasting. Blijkt dat uit de test? Neem dan contact op met uw huisarts. Hij of zij kan u helpen om de juiste ondersteuning te krijgen.

Interessante documenten om ook met mantelzorgers te bespreken / aan hen mee te geven

- Tips over [zelfzorg voor mantelzorgers](#) van personen met dementie
- Brochure “Wat als thuis wonen niet meer mogelijk is? Brochure ter ondersteuning van de mantelzorger bij opname van een naaste met dementie in een woonzorgcentrum”

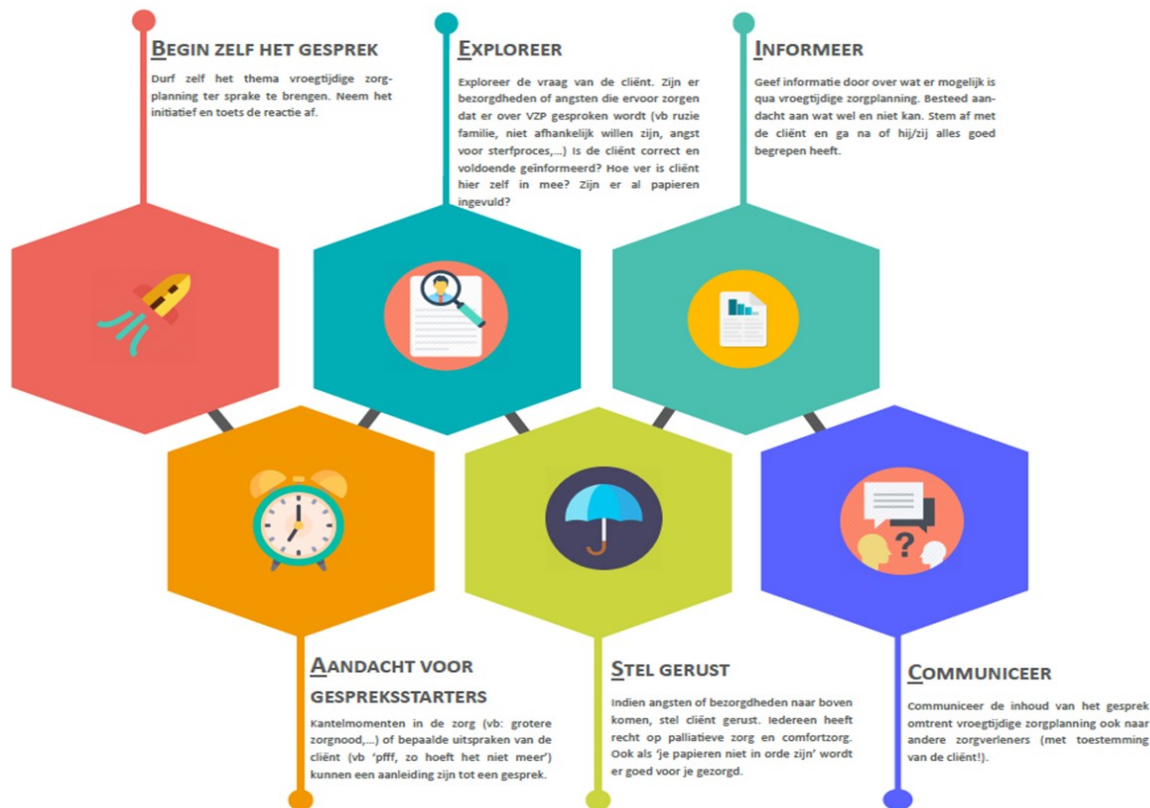
Enkele Documenten ter inspiratie vanuit Limburgse zorgorganisaties

- Stroomdiagrammen intern zorgpad dementie
Jessa Ziekenhuis
  - Geriatrie
  - Niet-geriatrie

Enkele Documenten ter inspiratie vanuit Limburgse zorgorganisaties

- “Spreeken over VZP: Da’s toch BAESIC?” – NPZL

SPREKEN OVER VROEGTIJDIGE ZORGPLANNING: DA’S TOCH BAESIC?

Enkele Documenten ter inspiratie vanuit Limburgse zorgorganisaties

- “Toolbox palliatieve zorg” – CWZC Zonhoven
- “Waakdoos” – WZC Ocura Montenaken

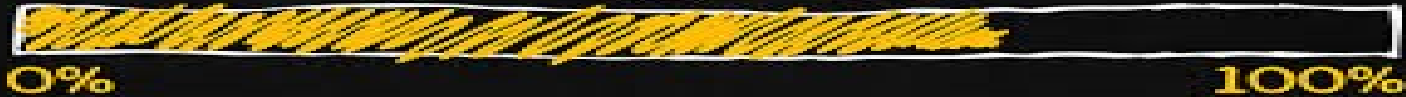
- Maak gebruik van het ZDL en haar hulpmiddelen!
- Maak mee bekend, verspreid mee!
- Indien je een document/onderdeel mist..
- Indien je een fout opmerkt..
- Indien een update nodig is..
- Indien een aanbod van jouw organisatie nog niet in de Verwijsgids dementie Limburg opgenomen is..

Laat het ons weten via
ecd.contact@hoge vijf.be !

work in
progress

- www.ikzoekeenzorgpad.be
- www.dementie.be/ecdcontact/zorgpad-dementie-limburg/ + nieuwsbrieven ECD

Contact

- Verbeteringen/toevoegingen/updates
- Nieuwe impulsen
- Stimulansen tot implementatie
- Vormingstraject vanaf 2020

Aan de slag met het zorgpad: een oefening

En nu: ACTIE!

